

Milí čtenáři,

už se pomalu stává pravidlem, že po klidnějších letních měsících se září hlásí obzvláště vydatným množstvím „ďáblíkovských“ příspěvků a nadouvá se i rubrika Pozvánky na akce (hlavně – ale nejen – kvůli Evropskému týdnu mobility a Dni bez aut). Začínáme ovšem hned trojitým okénkem do ciziny – někteří členové Cally využili léto k zajímavému eko-cestování. Pak se vracíme k nově diskutovaným rizikovým lokalitám Českobudějovicka (projektovaná cyklostezka v hlubocké oboře, lišovská skládka, Lipensko i samotné Budějovice) a jako obvykle nezapomínáme ani na antijadro a OZE. Přinášíme vám nejaktuálnější analýzu koncové ceny za elektřinu pro domácnosti. Navíc upozorňujeme na rozšíření Calliho webu a na nové publikace. A poezii končícího léta vycházíme vstříc článkem o čapím sletu. Srdečně zveme na poprázdninový Zelený čtvrtek o biopotravinách i na akce týkající se ekologie dopravy.

No a protože dnes šetříme každou řádku, už jen – pro zasmání – mediální zdůvodnění, proč je třeba změkčit silniční zákon zakazující jízdu bez ztracené espézetky. Deník Právo o věci referuje takto: „Radě lidí to může přinést zbytečné potíže, protože se pak nebudou moci vrátit domů jinak než autobusem nebo vlakem“ (Ruku na srdce, kolikrát za život řidič espézetku ztratí, pokud o své auto řádně pečuje a pokud s ním nezdolává ani obrubníky chodníků ani lesní cesty?) Přejeme příjemné počtení a minimální ekologickou stopu Vašeho cestování.

Tomáš Malina

Londýn na vlastní oči

Mnoho papíru už se popsalo i v České republice o dopravních změnách, které provedl v britské metropoli londýnský starosta Ken Livingstone (obsáhle např. vícekrát v Respektu). Protože jsem letos navštívil Londýn s odstupem několika let, byl jsem zvědavý, jak se ty všeobecně vychvalované změny projeví konkrétně v londýnských ulicích. Po této návštěvě mi nezbývá než konstatovat, že i českým městům by nějaký ten „rudý Ken“ (Livingstonova přezdívka) jen a jen prospěl.

Základní změnou v londýnské dopravě se stalo samozřejmě zavedení odstupňovaného mýtného, o kterém už se nesměle začíná hovořit i v Praze. To ovšem není zdaleka všechno. Z pohledu uživatele mi velmi vyhovoval dobře navazující systém MHD včetně systému informačního. Na minimum se zmenšilo zpoždění spojů, protože aut v centru skutečně výrazně ubylo. Na řadě míst v Londýně a okolí (včetně dálnic) fungují tzv. „bus lanes“, pruhy, do nichž nemohou osobní auta.

V neděli se zavírá pro auta hned několik rušných vícepruhových ulic v centru (včetně Buckingham Palace Road), aniž by nastal „dopravní kolaps“, před kterým v podobném případě varují představitelé mnoha českých měst, o dost menších než Londýn. Vznikne tak rozsáhlá klidová zóna, jež propojí tři velké městské parky plné piknikujících Londýňanů i turistů, chodců i cyklistů, domácích i volně žijících zvířat.

Ale to by se u nás (v Praze, v Českých Budějovicích... doplňte si města dle libosti) rozhodně stát nemohlo. Bylo by to složité, omezilo by to osobní svobodu motoristů a nastal by onen takřka příslovečný „dopravní kolaps“. Nebo ne?

Jiří Řehounek

Cesta za energetickými rebely

Pozvání Trustu pro ekonomiku a společnost na exkurzi za „energetickými rebely“ do jihoněmeckého městečka Schönau, které leží ve Schwarzwaldu blízko švýcarských a francouzských hranic, bylo z těch, na které člověk reaguje obratem. 24. srpna jsme tedy vyrazili na krátkou studijní cestu. Cílem naší návštěvy byla společnost Elektrizitätswerke Schönau (EWS), která je alternativním distributorem zelené elektřiny (neplést s marketingovým produktem firmy ČEZ). Naším průvodcem pak byla zakladatelka a „spoluředitelka“ paní Ursula Sladek.

Důležitý je pohled do historie. V roce 1986, po výbuchu v Černobylu, založila hrstka občanů dvoutisícového Schönau organizaci „Rodiče za budoucnost bez atomu“. Jejím cílem bylo hlavně zvýšit zájem ostatních obyvatel o spotřebu energie tak, aby klesla závislost na elektřině z atomu. Kromě osvěty se snažili motivovat obyvatele soutěžemi v šetření energií. Snaha zapojit velkého dodavatele energie, firmu KWR, aby nějakým

způsobem ocenil ty, kteří jsou schopni šetřit, však nedopadla na úrodnou půdu.

V roce 1990 pak 31 lidí ze Schönau založilo firmu, která se pustila do obnovy malých vodních elektráren. Kdo navštívil zdejší kraj v údolí mezi tisícovými kopci pochopí, že potenciál tu byl. Investovali jak do vlastních, tak na základě smluv i do cizích turbín. Mimoto se pustili také do realizace malých kogeneračních jednotek. Peníze prý nechyběly, ukázalo se, že lidé jsou ochotni do podobného podnikání investovat spíše, než je ukládat do velkých bank.

Od roku 1990 celých sedm let trval doslova tuhý boj za získání místní distribuční sítě a zahájení vlastního prodeje elektřiny. Museli k tomu postoupit dvě místní referenda s tvrdou kontrakampaní, založit firmu Netzkauf Schönau s několika stovkami podílníků a protože KWR předražila hodnotu sítě, pomocí dárcovské kampaně sebrat navíc další 2 mil DM z celého Německa. Nakonec se záměr podařil a „energetičtí rebelové“, jak byli nazýváni v médiích, od 1.7. 1997 jako první komunita v Německu vlastní lokální distribuční síť a začínají poskytovat energii sami. Nejprve v Schönau a od roku 1999, kdy se německý trh zcela liberalizoval, pak zákazníkům v celém Německu. Jestliže začínali s 1700 zákazníky, tak nyní jich mají okolo 60 tisíc a jejich počet narůstá. Hromada nových přihlášek, kterou jsme viděli v kanceláři, budila respekt už jen kvůli jejich zuřadování. Přitom EWS neuzivá běžných marketingových aktivit, spoléhá nejvíce na osobní doporučení spokojených zákazníků. Nese si image hnutí.

EWS samo elektřinu pro zákazníky nevyrobí, byť na střeše svého sídla má také fotovoltaiku a ve sklepech kogeneraci. Má ale na 900 samostatných dodavatelů z Německa a to z fotovoltaiky, větrných a malých vodních elektráren, biomasy, ale také z plynových kogeneračních jednotek. Podíl německých obnovitelných zdrojů letos činí 16,6 %, z kogenerace 5 % a zbytek je elektřina z norských hydroelektráren. V roce 2006 prodali 180 GWh. Podíl plynové kogenerace byl zpočátku vyšší, ale klesá. Taková elektřina je považována za zelenou a to po právu.

Dlouze jsme debatovali nad konstrukcí cen elektřiny a nahlédli jsme také na obchodování na příští rok na lipské burze, podle níž se tvoří ceny (pro zájemce - cena základní dodávky na rok 2008 činila v tu chvíli cca 55 EUR/MWh). Na rozdíl od velkých distributorů drží EWS pevnou sazbu za připojení na velmi nízké úrovni (přibližně 5 EUR za měsíc) a naopak vyšší jsou ceny elektřiny. Také neposkytují množstevní slevy. Oběma formami tak motivují k šetření. Srovnejte tarifní politiku u nás včetně nedávného zvýšení pevných sazeb. Ale v konkurenci s jinými dodavateli EWS ob stojí i cenou a to bezpečně při odběru do 5 tis. kWh ročně. Průzkumy ukázaly, že jen 10 procent Němců se po otevření trhu odhodlalo změnit svého dodavatele a 90 procent z nich to udělalo kvůli nižší ceně. Pouze malá část kvůli ochraně životního prostředí.

Společnost není orientována primárně na zisk pro své majitele, jejím cílem je zvýšit podíl lokálně dostupných obnovitelných zdrojů na trhu a nahradit tak atomový proud a celý ten velký byznys, co se kolem něj točí. Proto i zisk, který prodej elektřiny vynesou, zčásti věnuje na podporu obnovitelných zdrojů a to po celém Německu a rozvíjí si tak svou dodavatelskou síť. Konkrétně nabízí jejich investorům ještě výhodnější

výkupní cenu, než mají díky zákonu o podpoře obnovitelných zdrojů. Například provozovatel fotovoltaické elektrárny na střeše má zákonný příplatek 37 eurocentů a EWS přidá dalších 6 eurocentů. Už tak podpořili na tisíc instalací.

V samotném Schönau se podařilo zastavit růst spotřeby elektřiny a čtvrtinu produkce vyrábět z obnovitelných zdrojů. Podle vysokého podílu modrých, lesknoucích se střech se zdá, že především díky elektřině ze slunečního záření. Příkladem také může být pokrytí střechy místního presbyteriánského kostela fotovoltaickými články. Zdá se, že „energetičtí rebelové“ ze Schönau ukazují cestu, kudy by se cesty energetiky, pokud má zajišťovat bezpečné dodávky a minimalizovat vlivy na životní prostředí, měly ubírat.

Bližší informace o EWS Schönau lze najít na stránkách www.ews-schoenau.de.

Edvard Sequens

Německo má nejvíce solárních článků a počítá s dalším růstem

Přestože Německo nepatří k zemím s nejvyšším slunečním svitem, řadí se mezi největší stoupence výroby energie z obnovitelných zdrojů. Svědčí o tom například počet nainstalovaných fotovoltaických článků, kterých má Německo nejvíce na světě. Rozmachu odvětví nahrává snaha o zpomalení klimatických změn a částečně i fakt, že klesají náklady na výrobu nových technologií. Podle statistik funguje asi 55 procent všech fotovoltaických článků v oblasti mezi Baltským mořem a Černým lesem, tedy na území, které zasahuje až k České republice. V Česku také působí podniky, které vyrábějí solární panely pro odběratele v Německu.

Ze slunce zatím pochází jen asi tři procenta elektřiny, která se v Německu ročně spotřebovává, nicméně vláda se rozhodla tento druh výroby masivně podporovat. To je podle analytiků rovněž jeden z důvodů, proč tento sektor nyní zažívá takový rozkvět. Z obnovitelných zdrojů, což je vedle solární energie například i energie větru, Německo nyní kryje asi 13 procent celkové spotřeby energie. Do roku 2020 chce ale vláda tento podíl zvýšit na zhruba 27 procent. Plánům vlády nahrává i jeden podstatný fakt: díky poklesu nákladů na výrobu elektřiny ze slunečního záření je tento způsob výroby stále více efektivní. Výzkumná společnost Photon Consulting ve své analýze uvedla, že náklady na výrobu elektřiny ze slunečního záření jsou už dnes v některých oblastech zcela srovnatelné s náklady na výrobu elektřiny, která se ke spotřebitelům dostává z běžné rozvodné sítě.

„Úplné náklady na sluneční energii se dnes ve většině zemí OECD pohybují kolem 25 centů (asi pět Kč) na jednu kilowatthodinu, nebo jsou i nižší. Do tří let se tyto náklady pravděpodobně sníží na 15 centů a v oblastech s nejvyšším slunečním svitem budou činit jen asi deset centů,“ sdělil Photon v analýze. Náklady klesají především díky integraci v rámci dodavatelského řetězce. Výrobci článků se spojují s dodavateli krystalického křemíku, který je základním prvkem k výrobě článků, anebo si alespoň zajišťují dodávky na mnoho let dopředu.

Hodně výrobců fotovoltaických článků má Čína, odkud se články vyváží do celého světa, především ale do Německa, Itálie, Portugalska, Španělska, ale i do Spojených států. Na těchto trzích se prosazují firmy jako jsou Suntech Power, LDK Solar nebo Solarfun, růstu zájmu o solární energii však využívají i německé podniky v čele se společností SolarWorld.

Němci mají od roku 2000 zákon o obnovitelných zdrojích energie, který se snaží podpořit takzvanou čistou energii a naopak znevýhodňovat energii z fosilních paliv. Nyní je v Německu přes 300.000 fotovoltaických systémů, přitom zákon o obnovitelných zdrojích předpokládal, že jich bude jen kolem 100.000. Zájem o solární energii je v Německu tak vysoký, že v odvětví se rychle zvyšuje počet pracovních míst. SolarWorld má asi 1350 zaměstnanců, což je dvakrát tolik než před dvěma lety. Ve všech odvětvích, která se nějakým způsobem zabývají obnovitelnými zdroji energie, v celém Německu pracuje na 250.000 lidí.

„Němci hrozně rádi vymýšlejí nové technologie. Zvláště, když je pak mohou ve velkém vyvážet. Když při tom ještě pomáháte bojovat s klimatickými změnami, je to velké plus,“ shrnul šéf SolarWorldu Frank Asbeck. Ten firmu založil v roce 1988 a nikdy nebyl takovým optimistou jako teď.

Přemysl Šandor, Česká tisková kancelář

Roste cena elektřiny kvůli podpoře obnovitelných zdrojů?

Cena elektrické energie neustále roste. Často slyšíme argumentaci, že je to kvůli podpoře obnovitelných zdrojů energie. Je to ale pravda? Rozebereme-li si cenový koláč dodané kilowathodiny elektřiny, zjistíme, že jde o zavádějící tvrzení. Přestože v její ceně je skutečně započtena zvýhodněná cena pro čisté obnovitelné zdroje – elektřinu z biomasy, bioplynu, slunce, vodních a větrných elektráren. V roce 2007 však činí tento podíl pouze cca 4 haléře na kWh a to je ještě v této částce započítána také podpora kogenerace třeba z plynu. Průměrná česká domácnost s roční spotřebou 3600 kWh tak za rok zaplatí navíc 144 Kč. Příčiny dosavadního i ohlášeného citelného zdražování cen elektrické energie je nutné hledat jinde. Určitě také v politicky vytvořené dominantní podobě ČEZu, která má klíčový vliv na tvorbu ceny, v modelu zapojení politiků do milionových zisků díky růstu ceny akcií a také ve slabém regulátorovi.

Edvard Sequens

P.S.: Zprávu o povinném přimíchávání 2 % biosložky do nafty v těchto dnech média takřka svorně, včetně těch veřejnoprávních, uvedla slovy: „Nafta zdraží o dvacet haléřů.“ Nu, není se co divit při všeobecné oblíbenosti redakčních testů nových typů automobilů ...

Podíl složek ceny elektřiny pro domácnosti v roce 2007

3 ze 4 průzkumů uranu na Vysočině zamítnuty

Firma Timex Zdice neuspěla se svým zájmem zahájit vyhledávání uranu v okolí obcí Polné a Jamné na Jihlavsku a v další lokalitě Brzkov – západ na Přibyslavsku. Ministerstvo životního prostředí v Brně žádosti o stanovení průzkumných území pro vyhledávání nerostů nevyhovělo. Negativní rozhodnutí podložil odmítavý názor dotčených obcí i surovinová politika státu. O poslední lokalitě Brzkov, kde se nachází již existující ložisko nerostných surovin, zatím ještě nebylo rozhodnuto.

V okolí obcí Polná, Jamné a Brzkov probíhalo vyhledávání uranových rud v letech 1976-1990. Během tohoto období bylo na rozsáhlé části strážeckého oblouku o ploše cca 220 km² odvrtno celkem 1641 mapovacích vrtů, vyhloubeno 584 kopaných sond a vykopáno 560 rýh o celkové délce 59 204 bm. Perspektivní místa byla ověřena 223 hloubkovými vrty. Z těchto průzkumů vzešlo dostatečné množství údajů, využitelných pro současné hodnocení lokalit. Občané těchto lokalit upozorňují, že geologické průzkumy zde zanechali rozsáhlé pozůstatky představující dodnes negativní zátěž.

Sdružení Calla se jako účastník výše uvedených řízení zúčastnilo jednání dne 28. 8. na MÚ v Přibyslavi k projednání poslední žádosti ke stanovení průzkumného území v lokalitě Brzkov. Současný záměr společnosti Timex Zdice je motivovaný růstem cen uranu na světových trzích. Ve spolupráci s australskou těžební společností Uran Limited hodlají provést průzkumy v lokalitě Brzkov na ploše necelých 2 km². Cílem plánovaného 4letého průzkumu je zjistit obsah a složení horniny a v návaznosti na to stanovit optimální technologii těžby.

Z účastníků se pro vyslovily s.p. Diamo a Okresní báňský úřad v Liberci. Podnik Diamo je správcem ložiskového území Brzkov, avšak protože je v útlumovém programu, nesmí zde provádět případné práce. Negativní stanovisko vyjádřily zástupci Krajského úřadu Vysočina a obecního úřadu Příbyslav. Svůj nesouhlas opírají o názory občanů a rozpor záměru se státní surovinovou politikou, která hovoří o ukončení dobývání uranu na území České republiky.

Dotazy zástupce z řad veřejnosti k přepravě vytěžené horniny či dalších dopadů těžby uranu byly zástupkyní společnosti Timex Zdice zahrány do autu s výmluvou na nedostatek informací. Dle jejich slov nelze o realizaci těžby spekulovat bez uskutečnění průzkumů. Horní zákon sice umožňuje přednostní právo na stanovení dobývacího prostoru firmě, která uskuteční předchozí geologický průzkum, avšak výhodnost celé těžby lze objektivně posoudit až na základě vyhodnocení průzkumů. V rámci stanoveného průzkumného území má společnost provádějící průzkum povinnost odvést obcím 2000 Kč/km² plochy. Obcím Příbyslav a Brzkov by tedy případné stanovení průzkumného území přineslo pouze necelých 4 tisíc Kč do obecní kasy a potenciální ohrožení těžbou, neboť v případě pozitivních výsledků geologických průzkumů je odstoupení od těžby dosti nepravděpodobné.

V případě negativního stanoviska orgánu MŽP chce společnost Timex Zdice tento neúspěch využít k tlaku na změnu státní surovinové politiky ve prospěch možnosti těžby uranu na nových lokalitách.

Hana Gabrielová; autor snímku Václav Vašků/www.fotomat.cz

Česko hledá solární rentiéry

Možnost přispět svým dílem k ochraně klimatu financováním poměrně části fotovoltaické elektrárny mají od poloviny července také obyvatelé České republiky. Pro tuzemské zájemce společnost SolWin s.r.o koupila část elektrárny v Magdeburgu, kde na střeše školy vznikla fotovoltaika o výkonu 30 kWp, a nyní na tuzemském trhu nabízí možnost zapojit se do této investice. Brzy se však investoři dočkají i tuzemských projektů. "Díky zákonům o podpoře výroby zelené elektřiny a nastavení pevných výkupních cen jsme schopni u magdeburského projektu zájemcům garantovat zhodnocení jejich investice ve výši min. 2 % ročně po dobu dvaceti let," uvádí Roman Dygrýn ze společnosti SolWin s.r.o.

U jiných projektů, které SolWin v současné době ověřuje, se rentabilita může měnit, vždy však bude snaha nabídnout zeleným investorům alternativu, která bude lukrativnější než termínovaný vklad do banky a to s garancí na 15 – 25 let dle země, ve které bude solární elektrárna postavena.

SolWin si zpracovává alternativní ekonomické posudky, na jejichž základě se rozhoduje, zda kofinancovat vybrané projekty či nikoliv. Občané tak mají jistotu, že neinvestují do nadhodnocených představ snů a že se jim prostředky skutečně vrátí. Až dosud se takové aktivity malým investorům z Čech příliš nevyplatily vinou administrativní náročnosti a vysokým bankovním poplatkům za mezistátní převod peněz.

Tím, že SolWin potenciální investice vyhodnotí, nakoupí a malým investorům je až v ČR rozdělí, většina problémů odpadá. A že to může být šance skutečně pro každého, dokládá i výše investice, kterou sluneční developeři stanovili u prvního projektu na 600 EUR pro jednoho občana. Časem chystají nabídky i z oblasti větrné energetiky.

Jen zahraničními akvizicemi plány SolWinu nekončí. Ve spolupráci s partnerskou organizací Nadační fond rytíře Františka Horského se podílí na přípravách 1. občanské elektrárny v ČR. Ideu projektu ocenila i Pražská energetika, když ji ve výběrovém řízení letos na jaře podpořila příspěvkem ve výši 250 000 Kč z fondu PREKO, kam směřují příplatky za odběr zelené elektřiny od odběratelů z řad občanů a institucí. "Systém o výkonu 5 kWp by se měl do roka instalovat na území hlavního města Prahy. Ve hře je střecha na Toulcově Dvoře v Hostivaři i střecha na základní škole ve Slivenci," líčí perspektivu české iniciativy občanských solárních elektráren Jiří Dvořák ze SolWin s.r.o. Další informace najdete zde www.solwin.cz.

Podle tiskové zprávy SolWin upravil Edvard Sequens

Vyšlo nové Solárko!

Páté číslo nevšedního zpravodaje, jímž Liga ekologických alternativ nabízí všem účastníkům solární ligy i zájemcům o solární energetiku aktuality z průběhu klání o sluneční body (Solární liga) spolu s nejvýznamnějšími zajímavostmi oboru z ČR i ze světa, je na světě. Díky i masivnímu nástupu solárních elektráren je většina článků zaměřena na fotovoltaiku. Kromě portrétů českých projektů přináší i aktuální informace o možnostech podpory a komentář k souvislostem stran nového stavebního zákona. Příznivci termických systémů v čísle najdou zprávu o českých církevních solárních kolektorech, průvodce světem kolektorů a zamyšlení nad tím, kdy volit vakuové kolektory. I v tomto čísle je příloha, tentokrát věnována občanským solárním elektrárnám. Více o časopise i tématu hledejte zde www.solarniliga.cz.

Edvard Sequens

Výstavba cyklostezky okolo Staré obory je proti přírodě i zdravému rozumu

Hluboké, skalnaté a romantické údolí řeky Vltavy mezi Hlubokou nad Vltavou a Purkarcem láká k výletům nejen pěší turisty, kteří mohou projít po červené turistické značce podél Staré obory, ale i cyklisty. Pro ty je zatím velmi členitý kopcovitý terén nepřístupný zejména z důvodu zákazu vstupu do Staré obory, která je sice protkána sítí asfaltových cest, ale platí zde oborní řád. Situace se ale může změnit vybudováním cyklistické stezky. Tato stavba (neboť svými parametry se nejedná o úpravu lesní cesty, ale o technicky i ekonomicky nákladnou stavbu) je ve fázi povolovacích řízení. Na jedné straně zájem o zachování přírody původních suťových lesů, skalnatých doubrav a rostlinných společenstev na ně vázaných a chráněných zákonem dokonce z několika hledisek; na straně druhé cíl propojit za každou cenu cyklostezkou Hlubokou nad Vltavou s Purkarcem. V současné době ustupuje vinou rozhodnutí úředníků Krajského úřadu Jihočeského kraje příroda, neboť odvolání sdružení Calla podané proti rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice o zásahu do významného krajinného prvku bylo zamítnuto.

Cyklostezka „Vltavská“ z Hluboké nad Vltavou do Purkarce navazuje na cyklostezku z Českých Budějovic a má ambice být součástí nadnárodní trasy EuroVelo 7. V současné době je vedena cyklotrasa po asfaltové komunikaci pravého břehu Vltavy podél Nové a Poněšické obory. Nadace Jihočeské cyklostezky navrhuje její přeložení na levý břeh Vltavy. Bohužel tento návrh vycházející z údajného ztraktivnější trasy a zajištění větší bezpečnosti cyklistů zcela ignoruje přírodní a technické podmínky a slučováním podmínek pro cyklo dopravu ve městě a rekreační cyklistiky nás staví do pozice nepřátel cyklo dopravy. Rozdíl ale je mezi cyklistickými stezkami v Budějovicích a v oboře.

Ve městě cyklistika pomáhá odlehčit dopravu, ale v přírodě se jedná o rekreační využití, kterému se nemohou podřizovat ostatní zájmy, včetně ochrany přírody. V případě návrhu Vltavské cyklostezky se jedná o cyklostezku v základní šířce vozovky 4 m o dvou jízdních pružích 1,5 m se zpevněnou krajnicí 0,5 m na každé straně; konstrukce šterkodrt' z asfaltového recyklátu a živичný nátěr z asfaltové silniční emulze. V některých místech budou vybudovány zářezy a násypy, nejvyšší 2,5 m v místě křížení se Zlatěšovickým potokem. Jsem přesvědčen, že sporné tři kilometry cyklostezky postavené dle platných norem budou zločinem na zdejší přírodě; zločincem je každý, kdo ji podporuje a schvaluje.

Doporučuji každému projít si po červené turistické značce tuto trasu ze Zámostí do Purkarce. Snad pouze pár desítek metrů asfaltového povrchu k hájovně Janeček mohlo inspirovat Nadaci jihočeských cyklostezek a radní z Hluboké k projektu, který staví na hlavu ideály ekologicky šetrné cyklistické dopravy. Lesy České republiky dávají nakonec po politických tlacích prostřednictvím osoby lesního správce z Hluboké nad Vltavou stezce „zelenou“ a přistupují na návrh vyhnout se chráněnému území Baba. V souvislosti s výstavbou cyklostezky bude posunuto oplocení staré obory tak, aby cyklostezka vedla mimo oboru. Přestože v oboře je vybudována síť asfaltových komunikací, je pro Státní lesy nepřijatelné vést cyklostezku právě po nich. Pochopitelné je, že Lesní správa Hluboká nad Vltavou hájí své zájmy (myslivost?). Méně pochopitelné je, že problém posouvají za hranici obory. Očekával bych, že Státní lesy budou hájit společně

zájmy ochrany přírody, v tomto případě unikátních lesních biotopů, ať už v oboře nebo za jejím plotem, a že potvrdí naše stanovisko, že „někam se prostě dá dojít jenom pěšky“.

Jaké zájmy hájí úředníci životního prostředí? Tuto otázku si musím položit při pročítání odvolacího rozhodnutí zpracovaného jedním úředníkem a stanoviska k záměru výstavby cyklostezky vyhotovené jeho kolegou. Beze slov nechávám napadené rozhodnutí magistrátu, které bohužel alibisticky „řeší situaci“ způsobem, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. Jedním z hlavních důvodů pro potvrzení rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice byl pro úředníky odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihočeského kraje právě nesouhlas státního podniku Lesy České republiky. K dispozici bylo přitom odborné vyjádření Agentury ochrany přírody a krajiny (19.2.2007, ing. Šiška): „**Nadále trváme na tom, že jediným optimálním řešením cyklostezky v úseku mezi 1,3 – 4,27 km je z hlediska ochrany přírody a krajiny využití stávajících cest uvnitř obory. Všechny ostatní dosud projednávané návrhy povedou při dodržení předepsaných parametrů komunikace k významnému narušení dochovaných přírodních hodnot v kaňonu Vltavy.**“

Úředník rozhodující o odvolání se opíral pouze o posudek soukromé firmy EIA Servis a naprosto ignoroval nejen odborné stanovisko nezávislé státní organizace Agentury ochrany přírody a krajiny, ale i vyjádření svého kolegy – odborného pracovníka ochrany přírody. Citované vyjádření z 19.6.2006 obsahuje také konstatování, že „Vedení trasy je nevhodné zejména vzhledem ke značným zásahům do lesních porostů s významným druhovým zastoupením vzácných rostlin a živočichů, a to vše při stávajícím blízkém souběžném vedení zpevněných komunikací v oboře“.

Téměř tři roky trvající spor o cyklostezku má v podobě zamlžovaných správních řízení obdobný průběh jako někdejší kauza golfové hřiště. Hlubočtí v tom prostě umí chodit! A také jsou poučení z účasti občanských sdružení ve správních řízeních. Samozřejmě jim nahrává i nová legislativa. Takže přesto, že máme na Hluboké generální žádost, nezbylo nic jiného, nežli požádat o informace, jaká řízení byla a jsou vedena a tyto případně napadnout.

Vladimír Molek

Otazníky kolem Relaxačního a regeneračního centra Zvonková

V minulém Ďáblíku jsem avízoval dokumentaci ke kontraverzní stavbě na pravém břehu Lipna. Předpokládám, že mnozí využili dovolenkových možností a na vlastní oči se přesvědčili o tom, kde a co by se zde mohlo postavit. Obdobné starosti neměl pravděpodobně zpracovatel, neboť se neobtěžoval mnoho na dokumentaci měnit. Tím spíše vysvětlit nejasnosti. Proto také naše stanovisko nemělo smysl příliš rozvádět a opakovat se. Za nezbytné jsem považoval pouze zdůraznit některé závažní skutečnosti a nyní můžeme čekat na posudek. I zde má veřejnost stále šanci se vyjádřit. Jak se ale ukazuje, zájem příliš není. Protesty se zvednou, až se kopne do země. To bude ale již pozdě; pro veřejnost i pro přírodu. Stejně tak opožděné jsou připomínky Správy CHKO Šumava, neboť bohužel zdejší úředníci zaspali pře schvalování územního plánu, kde „posvětili“ revitalizaci území ve prospěch zástavby. Zřejmě si neuvědomili dosah tohoto nevratného kroku. Je sice pravda, že územní plán funkčně vymezuje plochy, kde se stavět může, ale nemusí a v souladu s novým stavebním zákonem čeká obce aktualizace územních plánů. Ale čas jsou peníze, a to v případě Zvonkové platí dvojnásobně.

Na základě prostudování zpracované dokumentace záměru a v duchu našeho předchozího vyjádření k oznámení nesouhlasíme s realizací záměru a konstatujeme, že zpracovatel neakceptoval v plné míře závěry správního orgánu na rozsah zpracování dokumentace. Nedošlo k upřesnění celoročního způsobu dopravy návštěvníků a uživatelů centra a zpracovatel se na str. 11 spokojuje pouze s dohadou. Nelze souhlasit s tím, že není zpracovateli znám žádný záměr, který by mohl mít kumulativní a synergické vlivy s hodnoceným záměrem. Jedná se o záměr Rekonstrukce silnice III/1632, 1631 a 1664, který zpracovatel nepopírá a nevylučuje ani jeho kumulaci vlivů. Při upřesnění způsobu skladování nafty a ELTO nejsou brána v úvahu rizika dopravy a manipulace při přečerpávání. Nedošlo k dostatečnému vypořádání připomínek. Zpracovatel pouze opakuje obecné argumenty pro realizaci záměru v požadovaném rozsahu. Zdůvodnění realizace záměru není

založeno vyhodnocení potřeby tohoto typu zařízení, ale umístění dle souladu s ÚPD. Porovnávání kapacity zařízení s kapacitou roty PS je absurdní vzhledem k rozdílným aktivitám a potřebám těchto skupin. Nelze

akceptovat odůvodnění preferující ve vztahu k architektonickému pojetí staveb pouze názor autora návrhu. Již ve fázi výstavby centra dojde k nežádoucímu a rušivému vlivu dopravy na chráněné druhy živočichů, rostlin a biotopů. V tomto směru je pro nás nepřijatelné hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy Natura 2000. Případá mi, jako kdyby autor nebyl na místě a nepyšnil se průkazkou člena České ornitologické společnosti. A to není pouze můj názor.

Vladimír Molek

Občanské sdružení Vídeňská čtvrť se představilo

Do podvědomí českobudějovických občanů a zejména pak politiků a podnikatelů vstupuje nové občanské sdružení, u jehož zrodu jsme, alespoň se tak domnívám, stáli. Spolumajitelé domů ve Vídeňské čtvrti v Českých Budějovicích (okolí Lannovy třídy) založili občanské sdružení. Jeho cílem je ochrana dosud dochované hodnotné zástavby činžovních domů i vnitroblokové zeleně a zdravého a příjemného bydlení podle moderních evropských trendů. Co tedy vedlo sousedy projektovaného Černého Pelikána k založení občanského sdružení?

„Vídeňská čtvrť nemá komplex městských sadů ani vodních ploch, které obklopují např. jádro města. Má ovšem vnitroblokové zahrady se vzrostlými stromy, které příznivě ovlivňují klima ve městě a působí na zdraví a pohodu obyvatel i turistů. Kácení těchto stromů a likvidace zelených ploch zahrad jsou pro nás nepřijatelné,“ uvádí předseda občanského sdružení MUDr. Dolanský.

Občanské sdružení vzniklo spontánně jako odpověď na již probíhající nevhodnou výstavbu. Jako příklad lze uvést nárožní dům na rohu ulice Na Sadech a Rudolfovské či nevkusný a proporčně neúměrný bytový dům v proluce na kraji Jeronýmovy ulice. Další dosud neprovedené stavby, se kterými nemůžeme souhlasit, jsou např. nástavba domu č. 29 v Jeronýmově ulici a v neposlední řadě plánované obchodně společenské centrum Černý Pelikán. Stavební hodnoty Vídeňské čtvrti Českých Budějovic je nutno chránit. Našemu městu schází hlavní architekt a je škoda, že regulační plán je formulován velmi široce. Investor si tak podmínky nastaví jako požadavek maximálně možného. Vítězí potom dikce regulačního plánu nad jeho skutečným záměrem. Jak jinak si můžeme vyložit nepochopitelný záměr zbourat několik činžovních domů včetně tzv. Hájíčková paláce, zničit vnitroblok plný zahrad a vzrostlých stromů a tyto plíce města nahradit železobetonovým monstrem, s garážemi pro 244 aut, parkovištěm na střeše a mohutnými vzduchotechnickými výdechy.

Záměrem občanského sdružení Vídeňská čtvrť není bránit investorům ve výstavbě. Cílem je předat budoucím generacím město České Budějovice, resp. jeho část, v lepším stavu, než v jakém jsme je převzali. Sdružení podporuje každou dobrou, smysluplnou a estetickou stavbu v našem městě. Věřím, že se podaří v dotčené čtvrti uchovat příjemné bydlení ve spojitosti s kvalitní dopravní obsluhou, vyžadovanou blízkostí centra města. Přesun obyvatel do satelitních městeček na okraje větších aglomerací již skončil a městské centrum by mělo opět sloužit k bydlení, nikoliv pro výstavbu nevhodných obchodních center, která města naopak vylidňují. Pokud jim přiznáme potřebnost, tak jen v takových lokalitách, kde nebudou ničit stávající zástavbu a budou dopravně lépe dostupné.

Zachování hodnot, kterých si obyvatelé i turisté právě na Českých Budějovicích cení, nebude snadné; toho jsou si členové nového sdružení vědomi. Mají však podporu svých členů obyvatel Českých Budějovic i Cally, která nadále poskytuje metodickou pomoc a rady.

Vladimír Molek s využitím TZ OS Vídeňská čtvrť

Nejasný začátek konce skládky v Lišově

Životnost skládky komunálního odpadu v Lišově, kterou provozuje společnost .A.S.A. České Budějovice, se chýlí ke konci. Prostor pro povolené uložení 450 000 kubických metrů odpadu je téměř naplněn a dvacetimetrová hora odpadků, převážně z Českých Budějovic, se stává nežádoucí dominantou okolí. Namísto plánované a očekávané rekultivace skládky přišla společnost .A.S.A. České Budějovice v loňském roce s překvapivým, leč dobře promyšleným požadavkem. Prodloužit životnost skládky o další čtyři roky a místo třídění odpadu a jeho materiálového využití pokračovat v ukládání do země. V případě Lišova nejen do země, ale zejména do další hory, neboť pod zemí je již uložena stará ekologická zátěž v podobě neřízené skládky z minulosti. Ale ani tato skutečnost, ani silný odpor veřejnosti založený na nedůvěře k provozovateli skládky nebyly důvodem k tomu, aby ministerstvo životního prostředí nevydalo v závěru loňského roku souhlasné stanovisko v procesu posuzování vlivu stavby na životní prostředí.

Skládkování nezastavily ani několikeré požáry na skládce a vše nasvědčovalo tomu, že A.S.A. se usadí v Lišově na věčné časy. Současná situace ale nesvědčí promyšlené skládkové strategii. Na základě odvolání podaných nevládními organizacemi Calla, Hnutí Duha, Arnika a Jihočeské matky zrušil Krajský úřad Jihočeského kraje územní rozhodnutí vydané Stavebním úřadem Městského úřadu v Lišově! Už to, že musela proběhnout celá EIA, narušilo prý „plynulý přechodů ze staré skládky do nové.“ A což potom odvolání a jak se můžete dále dočíst, zrušení územního rozhodnutí a vrácení projednání na začátek! To jsou okamžiky, které A.S.A. rozhodně nečekala. Jaké ale budou mít síly nevládní organizace pokračovat v kauze a hlavně předkládat taková stanoviska, která by nejen schvalovací proces prodloužila, ale i zastavila, ukáže teprve čas. Skutečnost, že Stavební úřad v Lišově vydal územní rozhodnutí v rozporu se zákonem není na chlubení. Navíc došlo ze strany úřednice, která od prvního srpna zastává funkci vedoucí stavebního úřadu, k pochybení nejen věcnému, ale i procesnímu. Prostě školácké chyby za které jí .A.S.A. asi příliš netleská, nicméně i tato skutečnost je mlžena a zlehčována.

Krajský úřad – Jihočeský kraj dospěl k závěru, že se stavební úřad dopustil takových pochybení, která nelze napravit jiným způsobem, nežli vydané rozhodnutí zrušit a vrátit k novému projednání. Zásadního pochybení se dopustil stavební úřad tím, že v rozporu se zákonem opomenul oznámit zahájení územního řízení občanským sdružením, která se zapojila do procesu posuzování vlivu na životní prostředí a znemožnil jim uplatnit právo účastníka řízení. Krajským úřadem bylo dále zjištěno, že stavební úřad se „potýkal“ se základními pravidly pro vedení správního řízení. Citujeme z rozhodnutí Krajského úřadu **„Z výše uvedeného zjištění vyplývá, že orgán prvního stupně nepostupoval v předmětné věci v souladu s právními předpisy, zejména pak zásadně pochybil, když porušil ustanovení § 34 odst. 3 stavebního zákona a v průběhu územního řízení nejednal se všemi účastníky řízení. Územní rozhodnutí pak vydal na základě nepřesné žádosti, která nemohla být dostatečným podkladem pro řádné posouzení“**.

Přestože se provozovatel skládky brání nařčení o nedodržování provozního řádu, dosavadní výsledky šetření České inspekce životního prostředí dávají za pravdu občanským sdružením. Vladimír Molek ze sdružení Calla k tomu uvádí: „Tvrzení společnosti .A.S.A., že ke dni vydání územního rozhodnutí (13.4.2007) nebylo provozovateli, a tedy ani stavebnímu úřadu oznámeno zahájení správního řízení ze strany ČIŽP plynoucí z kontroly po zářijovém rozsáhlém požáru, je v rozporu s informací ČIŽP zaslanou sdružení Calla s tím, že zahájení řízení ve věci uložení pokuty bylo dne 21.3.2007.“ Z průběhu nezbytných řízení o získání potřebných povolení k rozšíření skládky je jasné, že plánovaný termín A.S.A. nestihne. Dojde k naplnění katastrofického scénáře prezentovaného provozovatelem skládky a některými zastupiteli Lišova o „skládkování odpadů na lišovském náměstí“, nebo se prostě A.S.A bude muset smířit s tím, že bude ukládat odpadky za vyšší cenu na jiné, z hlediska životního prostředí bezpečnější skládce? O to větší pozornost by pak měla věnovat spolu s obcemi třídění a materiálovému využívání odpadů. V dalším čísle přineseme zprávu o tom, jak dopadlo odvolání společnosti .A.S.A. proti rozhodnutí ČIŽP o udělení pokutě, včetně její výše.

Vladimír Molek

Nasliboval hory doly, skutek ale utek...

Kdo? No přeci prokurista firmy Profiakont, pan Michal Kubeš, který zavezl pozemky obce Hůry nejen plasty, a papírem ale i tunami starých koberců. Po dvou letech neplnění slibů nyní zkrachoval a zanechal po sobě dědictví odpadů, jejichž odklizení a likvidace nás přijde min. na 15 milionů korun – konkurzní správce dále odhaduje, že majetek firmy nemá kladnou hodnotu (mj. dluží ČSOB více než 1,4 milionu korun za pohledávky z úvěrů, Rumpoldu přes milion, ICOMu 687 320 Kč a ČSSZ kolem 150 000 Kč) a obrací se na MŽP a Jihočeský kraj s prosbou o finanční pomoc. Ovšem i když peníze sežene, bude trvat vyčištění postiženého místa několik let... Pozoruhodné je, že ačkoli Profiakont „podnikal v recyklaci“, nepůjde zřejmě po roztřídění využít zhruba 60% odpadu.

Jak k takovému smutnému konci došlo? Původně účetní a auditorská firma Profiakont, s.r.o. se základním jměním 100 tis. Kč se vrhla na nakládání s odpady v roce 2003, kdy začala provozovat mobilní zařízení ke

sběru a výkupu ostatních odpadů. V listopadu 2005 získala od krajského úřadu (dále KÚ) souhlas k provozu zařízení v Hůrách, které mělo sloužit ke sběru, výkupu, předúpravě a využívání ostatních odpadů. Problém nastal počátkem roku 2006, kdy Profiakont dovezl z Německa a Rakouska asi 300 balíků komunálního odpadu (hlavně textilu), které nejdříve uložil v obci Vrátu a poté nelegálně mimo oplocený areál své provozovny v Hůrách. Za neoprávněné převzetí odpadů do svého vlastnictví a za nakládání s odpady v zařízení, které k tomu nebylo určeno, udělila Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) v červnu 2006 společnosti Profiakont pokutu ve výši 295 000 korun (dodnes nebyla uhrazena). Další vývoj popisují následující přehledy:

Čím se provinil Profiakont?

- bez jakéhokoliv smluvního vztahu či svolení uložil obrovské množství odpadu (cca 3000 tun) údajně určeného pro zpracování na pozemcích patřících obci Hůry a několika dalším vlastníkům
- neúměrně zatěžoval místní komunikace a střed obce Hůry provozem těžkých nákladních automobilů
- překračoval množství dovozu (r. 2005 KÚ povolil přijímat k vyřídění „jen“ 1000 tun odpadu ročně)
- neodklidil odpad navezený na cizí pozemky ani v náhradní lhůtě do konce února 2007, jak mu úřady nařídily, naopak jej ještě po 1. lednu (kdy už to měl zakázané) navážel dále.
- záměrně nepřebíral poštu (např. od ČIŽP), nevytvořil nový přísnější provozní řád atd.
- díky jeho podnikání ztrácely okolní pozemky na hodnotě
- zanechal po sobě tisíce tun odpadu, které musí nyní někdo odklidit; navíc hrozí nebezpečí požáru

Jak mluvil pan Kubeš:

- listopad 2006 – „odpad bude z obecních pozemků odklizen do června 2007“, při jednání s obcí Hůry vyvracel všechny negativní informace o ekonomickém stavu firmy a informoval o tom, že je vše v pořádku a co není, bude urovnáno v nejbližší době (mj. hromady stavební suti až do výšky tří metrů)
- leden 2007 – „I když nejsme v dobré finanční situaci, myslím, že je v našich silách odpad postupně z Hůr odvést a zlikvidovat. Máme v tomto oboru dlouhodobé zkušenosti a myslím, že bychom to zvládli. Nemůžeme však ovlivnit žaloby a rozhodnutí institucí“
- březen 2007 – „Firma je v konkurzu a nemůže tedy pokračovat v třídění odpadu“.

Jak reagovaly úřady a samospráva?

- zastupitelstvo obce Hůry opakovaně odmítlo prodej pozemků či jejich pronájem firmě Profiakont
- počátkem letošního roku začla na podnět starostky Hůr Kubínové vyšetřovat chování firmy policie, když Profiakont oplotil odpad neoprávněné složený na pozemcích obce
- na podnět KÚ a ČIŽP bylo nedávno zrušeno živnostenské oprávnění k nakládání s odpady
- obec i kraj podaly žalobu, soud nařídil exekuci, krajský úřad zastavil činnost firmy
- ČIŽP udělila firmě pokutu 295 tisíc korun (červen 2006), kterou firma dodnes neuhradila
- 13.8.2007 nabylo právní moci rozhodnutí o dalších dvou pokutách (5 milionů a 500 tisíc korun), avšak do doby než skončí konkurzní řízení (probíhá od 14. 3.) je nelze uhradit (až z toho, co příp. zbyde – tzn. nebudou uhrazeny též...).

Bohužel stránky http://www.hury.cz/profiakont/profiakont_main.html, na nichž bylo vše obsáhle zdokumentováno, nyní nefungují. Obec a dva soukromníci sice vyhráli soudy na vyklizení svých pozemků, ty jsou dopsud, jak jinak, stále zavezeny odpady...

Tato kauza tedy představuje další případ selhání souhry státních úřadů, které sice dodržují zákony ale nedokáží řešit neuspokojivý reálný stav – přestože byl pan Kubeš pro KÚ „známá firma“, choval se k němu velmi benevolentně, vždy povolil oč žádal (neboť to bylo podle zákona možné), uvěřil jeho slibům, nedonutil ho přepracovat a zpřísnit provozní řád a výsledek se dostavil – daňový poplatník vše uhradí ani okem nemrkne. Pokud by se tímto „úředním“ způsobem chovala (pocivá) soukromá firma, moc dlouho by na trhu nepřežila.

Bude zajímavé sledovat, do čeho se pan Kubeš pustí nyní. Přejme mu, ať si naspořené peníze dobře užije či investuje do nějakého opravdu výnosného byznysu a radujme se, že žijeme v právním státě, který dokáže dobře ochránit práva podvodníků podvádět, a práva poctivců být podveden a všechno pak zaplatit. Ale abych nekončil tak smutně, přeci jen je vidět světlo na konci tunelu – v podobných případech lze totiž skutečně trvat na kvalitním provozním řádu (role KÚ) a inspirovat se můžeme i v Německu, kde mají firmy likvidující odpady povinnost složit kauci, která se v případě potíží a krachu firmy použije na likvidaci navezených odpadů.

Petr Drahoš

Kauze se věnovala ČT a další média – viz. např. reportáž zde:

<http://www.ceskatelevize.cz/vysilani/1097177297-vecernik-z-cech/206411030911229-29.12.2006-18:00.html>

Calla rozšiřuje svůj web

V srpnu vznikl nový tematický web sdružení Calla, tentokrát věnovaný odpadům. Na adrese www.calla.cz/odpady nyní můžete sledovat informace o odpadovém dění v jihočeském regionu (zatím zejména týkající se lišovské skládky, v budoucnu se v souvislosti se vznikem regionální odpadové výstavy záběr postupně rozšíří) a o aktivitách realizovaných v odpadové části projektu "[Jihočeské přírodní zdroje pro budoucnost](#)". Prostřednictvím formuláře nám též můžete zaslat „odpadový“ dotaz ☺.

Petr Drahoš

Reklama nás přesvědčuje, že nejvíc ušetříme, když budeme utrácet

Začátkem února upozornily Děti Země stavební úřad ve Zlivi na možnou přítomnost až deseti nelegálních billboardů podél silnice I/20, které jsou v území jeho působnosti. Stavební úřad jim po půl roce odpověděl, že se věci bude dále zabývat jedině v případě přijetí dalšího úředníka.

Dle dostupných informací, které mají Děti Země k dispozici, byl stavebním úřadem ve Zlivi povolen jeden billboard u silnice I/20, v terénu se jich však nachází 11. Je tedy možné, že až deset billboardů je postaveno nelegálně. Ze sdělení stavebního úřadu ve Zlivi vyplývá, že přítomnost „černých staveb“ zřejmě nikdo neověří, natož aby se zabýval jejich odstraněním. K 1.3.2007 byl totiž prý počet pracovníků stavebního úřadu snížen ze dvou na jednoho a úřad z toho důvodu nyní nestíhá.

„Vedení města by mělo situaci okamžitě řešit – dle našeho názoru není možné existenci ilegálních staveb billboardů takto ignorovat,“ nesouhlasí s postupem úřadu Martin Hyťha z Děti Země. „Například stavební úřad v Blatné již dva načerno postavené billboardy nechal odstranit.“

Děti Země se nelegálními billboardy zabývají především kvůli ochraně krajiny. „U povolených staveb lze předpokládat, že úřady při povolování ke krajinnému rázu přihlédnou, billboardy postavené načerno pak pochopitelně nikdo neposuzuje,“ vysvětluje Martin Hyťha, proč vadí Dětem Země billboardy postavené bez povolení.

Kontakty: Martin Hyťha, Děti Země – Plzeň, tel.: 377 240 772, 606 104 784

Městský úřad Zlív: 387 993 346

Vladimír Molek s využitím TZ

Co mi vadí na projektu bioplynové stanice Pěčín?

Rozhodně se nejedná o rebelii vůči obnovitelným zdrojům energie, ale o zkušenost z několika posuzování bioplynových stanic v procesu EIA. Ukazuje se, že kromě logické koncovky systému nakládání s odpady nebo zemědělské výroby se jako vosa za sladkým táhnou někteří podnikatelé za dotacemi. Bohužel ani proces EIA neodkryje záludnosti ukryté za podnikatelským záměrem a spokojí se s úřednický strohým konstatováním, že není nezbytné zpracovávat dokumentaci. Přitom boom bioplynů „po česku“ by tento postup v mnohých případech vyžadoval. Investor by musel sice sáhnout hlouběji do kapsy, ale o to jistější a průhlednější by byly předkládané projekty pro další správní řízení.

Zpracovatel dokumentace by také více přemýšlel o variantách, zejména s ohledem na technologii a vzdálenosti staveb od obytné zástavby. Měl by více času a prostoru k diskusi s veřejností a nedošlo by k trapnému, ale bohužel přesvědčivému zamítnutí záměru nejen ze strany veřejnosti, ale i samosprávy. Jako například v Lišově. Naopak paradoxně prochází projekt bioplynové stanice Pěčín, kde investor narazil na

vstřícnost stavebního úřadu Trhové Sviny a nemusí ani předkládat smlouvu k zajištění vstupních surovin a dostatečné plochy pro likvidaci fermentátu. Variantu zapuštěných nebo nadzemních nádrží a jímek ponechává orgán státní správy náhodě podle toho „jak vše dopadne a terén dovolí“ a neobtěžuje se požadovat ani hydrogeologické posouzení vylučující nebo potvrzující jednu z variant.

Vzhledem ke vstupním surovinám se osobně děším toho, že podhůří Novohradských hor bude na místo luk pro pasení dobytka „zaneřáděno“ kukuřicí se všemi jejími nectnostmi: od energeticky náročného pěstování, dotace nezbytných herbicidů po krajinářsky nevhodnou plodinu. Snad jedinou polehčující okolností je v případě investora, který nemá kromě několika květináčů žádnou půdu, pomocí níž by svůj záměr realizoval, ale zato má značné zkušenosti s čerpáním dotací, že bioplynová stanice by mohla stát v areálu velkokapacitního vepřína Pěčín a využívat zdejší živočišný odpad.

Vladimír Molek

Čapí slet v Borovanech

V Borovanech na komíně výtopny Na Výsluní je osiřelé čapí hnízdo a již je to nějaký čas, kdy se tu čápům povedlo vyvést rodinu. Vždy po jarním přiletu a pak občas během roku zde jeden z osamělých čápů sedává. Protože však patrně ztratil partnera, k zahnízdění několik let nedošlo. Letos tu však byl vidán častěji než v jiné roky a zdá se, že s partnerem, a tak je možné, že příští rok se dočkáme konečně zase borovanské čapí rodiny. Pokud tedy nedojde ke snesení podložky s hnízdem, jak se již takové návrhy objevily v místním zpravodaji.

Bohužel, hnízdo nemáme na přímý dohled, ale i tak jsme si letos užili dosyta pozorování těchto nádherných ptáků. Nejen proto, že jeden z hostujících jedinců začal sedávat také na komíně druhé výtopny, na který dobře vidíme. Na konci července začala Borovany navštěvovat čapí rodina čítající mimo rodičů pět mladých, kteří okoušeli první pocity z vlastního letu. Ale to, co jsme viděli 4. a 5. srpna, se nám tu zatím nikdy nepoštěstilo. Nejprve přilétlo 14 čápů a po mnoha pokusech se vejít, posedali k přenocování jak na komín výtopny, tak na okolní střechy. Patrně to byly dvě početné čapí rodiny – čáp bílý snáší až pět vajec a letos díky počasí měli ptáci ideální podmínky na vyvedení mladých. Ovšem vyvrcholení přišlo až druhý den dopoledne. Ve stoupavých proudech nad našimi hlavami kroužilo a postupně stoupalo 27 čápů, než se ztratili v modravé výšce.

Nyní, na konci léta, čeká čápy daleká cesta. Ti z Čech se přidávají k západnímu proudu táhnoucímu přes Pyrenejský poloostrov a Saharu do střední Afriky. Tady se setkávají s čápy táhnoucími východním proudem (přes Balkánský poloostrov a Malou Asii) a společně pokračují do nejjihnější části Afriky do oblasti Jihoafrické republiky. Při této cestě jsou schopni urazit denně 100 až 300 km. Tak na jaře na viděnou.

Edvard Sequens

Pozvánky na akce

Ekocentrum Šípek Vás zve **15. září 2007** na přírodovědnou vycházku do **Dubíku** nazvanou Kdo žije v lese? Aneb lesní minikurs pro děti i rodiče Ptáci podle zpěvu i vzhledu – **Mgr. Petr Veselý**
Hmyz na vlastní oči i pod lupou – **RNDr. Jiří Řehounek**
Sraz je ve 14:00 h před restaurací Zelená ratolest (Skleník) v **Českém Krumlově**
Předpokládaný návrat kolem 17:00 h.
Účastnický poplatek 30,-Kč, děti 20,-Kč.

***

NaturVision nabídne 15 nejlepších snímků o zvířatech a přírodě

VIMPERK (CTK) - Patnáct nejlepších filmů ze světa divokých zvířat a přírody, které ocenila porota červencové mezinárodní soutěže v německém Neuschönau, představí 6. ročník festivalu NaturVision ve Vimperku. Čtyřdenní festival nabídne například snímky o kanadských vlčích či o medvědích v běloruské divočině. Doprovodnou akcí je fotografická výstava a workshop filmových tvůrců. Diváci budou moci zhlédnout sedm oceněných soutěžních dokumentů, včetně nejlepšího zahraničního filmu o životě trpasličích slonů na Borneu. **Filmy budou promítány od středy 19. září do soboty 22. září.** Každý den diváci uvidí sérii snímků v několika blocích. Dopolední promítání jsou určena školám, odpolední a večerní veřejnosti. Sobotní program završí galavečer, který nabídne rozhovory s účastníky workshopu a sestřih oceněných filmů z festivalu. Vstupné na každý filmový blok je 30 korun. Aktualizovaný program české části festivalu NaturVision naleznou zájemci na internetových stránkách www.mestovimperk.cz. Zde si také mohou přečíst stručné obsahy jednotlivých filmů.

***

Zelený čtvrtek: Pozvání na besedu o biopotravinách

Září je měsícem, kdy lidem i ostatním živočichům příroda ukazuje jak velice si nás váží a má nás ráda. Obdarovává nás zásobou různých potravin, které mají zajistit naše přežití zimních měsíců. Bohužel jsme si v poslední době zvykli na stále více, stále větší, barevnější, lépe dostupnější nabídku a to počínaje ovocem a zeleninou, přes různé potraviny jako například obiloviny, luštěniny, sýry, maso a pokračujíc mnohými jinými.

Dnes má kdokoliv a kdykoliv možnost se rozhodnout, co a kde si zakoupí. V potravinové oblasti je nabídka bohatá, jen námi nakupované potraviny nemívají vždy potřebnou výživovou hodnotu a kvalita je mnohdy také diskutabilní. Ale ke každému rozhodnutí potřebuje člověk znát informace. Dovolte nám tedy touto cestou nabídnout Vám možnost navštívit besedu, kterou pořádá **ve čtvrtek 20. 9. 2007 od 17:00 v Galerii Měsíc ve dne (Nová ul. 3, Č. Budějovice)** společnost Rosa ve spolupráci se sdružením Calla v rámci cyklu Zelených čtvrtků. Tématem besedy budou biopotraviny, jejich vliv na lidské zdraví, dostupnost a možnosti kde sezónní biopotraviny objednávat a další pozitivní aspekty nákupu biopotravin. Na místě bude připravena malá ochutnávka. Celou besedou nás provede Šárka Dominová z prodejny biopotravin a bylin Slunečnice v Českých Budějovicích.

Září 2007
Měsíc biopotravin
a ekologického zemědělství

Hana Janáčková-Kojanová, Rosa

***

Koloběhání 2007

Akci pořádá: **o.s.Proutek, trvalková školka Florianus, Český nadační fond pro vydru**

Kdy: **20.9.2007, od 10 hod. do odpoledne**

Kde: **Jindřichův Hradec, Husovy sady**

U příležitosti mezinárodního Dne bez aut pořádá dne 20.září 2007 občanské sdružení Proutek ve spolupráci s trvalkovou školkou Florianus a Českým nadačním fondem pro vydru třetí ročník benefičního závodu na koloběžkách – Koloběhání 2007. Závodníci na koloběžkách pojedou ve dvojicích určenou trasu v Husových sadech v Jindřichově Hradci. Vítěz každého klání získá pěknou cenu. Za každého ze závodníků, který projede stanovenou trasu věnují navíc sponzoři akce 50 korun na podporu chráněného bydlení pro lidi s mentálním postižením, které provozuje o.s. Proutek. Cílem akce je nejen podpořit lidi s mentálním postižením, ale také upozornit na problematiku šetrného přístupu k životnímu prostředí a propagovat zdravý životní styl.

Stránky akce: <http://www.proutek.cz/kolobehani.html>

Efektivní nakládání s odpady v obci - jak na to?

Calla pořádá ve spolupráci s Městem Písek a Městem Tábor dva semináře **Efektivní nakládání s odpady v obci - jak na to?** určené pro starosty a zastupitele obcí především na Písecku a Táborsku, dále úředníkům OŽP a zájemcům z řad NNO, kteří se dlouhodobě zabývají danou problematikou.

Písek - 27. září 2007 (8.30 - 15.45)

Tábor - 18. října 2007 (8.30 - 16.00)

Jedná se o celodenní semináře - na dopolední teoretický blok naváže odpolední exkurze do místního provozu (třídící linka, skládka, kompostárna, recyklace suti apod.). Vložené 190 Kč zahrnuje i oběd.

Semináře se uskuteční jako aktivita projektu "[Jihočeské přírodní zdroje pro budoucnost](#)".

Další informace, program a přihlášku si můžete stáhnout [zde](#) (www.calla.cz/odpady).

***

Evropský týden mobility v Českých Budějovicích 16. - 22. 9. 2007

CEGV Cassiopeia

17.-21.9.2007 Nabídka a realizace výukového programu Doprava pro základní a střední školy z Českých Budějovic

17.-21.9.2007 Vyhlášení školní soutěže o vyrobení Netradičního vozidla – soutěž vozidel na EDBA

Dopravní podnik města České Budějovice:

22.9.2007 Den otevřených dveří

16. až 22.9.2007 Porovnání ekologičnosti (ve formě emisí MHD trolejbusové, autobusové s přepravou automobily)

Evropský den bez aut – 20.9. 2007 (náměstí v Českých Budějovicích)

Ve čtvrtek 20.9.2007 se na náměstí Přemysla Otakara II. uskuteční osvětová akce Evropský den bez aut na podporu dopravy, šetrné k životnímu prostředí. Podtitulem celé akce je „Náměstí jako klidová zóna“.

Tento den dojde díky Magistrátu města České Budějovice k uzavírce náměstí pro automobily, čehož využijeme pro realizaci aktivit pro děti, mládež a veřejnost. Dopolední hodiny budou určeny pro děti z mateřských a základních škol, pro které připravíme zábavné i poučné aktivity.

Odpolední hodiny již budou určeny široké veřejnosti. Připravujeme bohatý program, během kterého si snad každý přijde na své (např. koncert kapel, občerstvení – čajovna, odpočinková místa, hřiště pro děti, informační stánky se zaměřením na dopravu, registrace jízdních kol, závod netradičních vozidel (13:00,15:30), cyklojízda (16:00).

Přijďte si užít náměstí bez aut! Přijďte nebo přijed'te si odpočinout na náměstí!

Přejeďte na kole a zúčastněte se naší cyklojízdy historickým centrem města!

Celý den MHD zdarma!!!

***

8. až 14. října se v Českém Krumlově a v Českých Budějovicích uskuteční
33. ročník mezinárodního festivalu o životním prostředí, přírodním a kulturním dědictví

EKOFILM

Pro podrobnosti sledujte www.ekofilm.cz, žel v době vydání Ďáblíka na nich program nebyl.

Jak se sází strom

Nadace Partnerství vydala novou publikaci, která Vám pomůže odpovědět na základní otázky spojené s výsadbou stromů. Kniha je rozdělena na dvě části – výsadbu v krajině a výsadbu ve městě, doplněná přehledem ochranných pásem, doporučeného sortimentu pro výsadby v městském prostředí a přílohami. Brožovaná publikace o 105 stranách je k dostání v Nadaci Partnerství za cenu 90 Kč.

Více informací: *Mirka Drobílková, tel: 515 903 125, e-mail: mirka.drobilkova@nap.cz*

Ekologická poradna sdružení Calla – poradenství pro Vás

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Ochrana přírody a krajiny - metodická i právní pomoc občanům, obcím a občanským aktivitám při rozhodování o stavbách a činnostech ovlivňujících životní prostředí, zapojování veřejnosti do procesů posuzování vlivů staveb na životní prostředí, využívání zákonů o poskytování informací, zakládání občanských sdružení, organizování občanských aktivit, zprostředkování posudků. *Za tuto oblast poradny odpovídá Vladimír Molek, dosažitelný na telefonu 387 311 381, e-mail: vladimir.molek@calla.cz.*

Obnova těžbou narušených území - přirozená obnova těžbou narušených území (především ve štěrkopískovnách), poradenství při tvorbě rekultivačních plánů využívajících přirozenou obnovu, využití těžbou narušených území v druhové ochraně a ekologické výchově a ekologie obnovy (restoration ecology). *V této oblasti Vám poradí Klára Řehouňková, kterou najdete na telefonu: 387 311 381, a na e-mailu: klara.rehounkova@calla.cz.*

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Poradna spotřebitelům elektřiny při jejich problémech s distributory. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoceradioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice. *Pro odpovědi z oblasti energetiky se obraťte na Edvarda Sequense na telefon: 387 310 166, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.*

Alternativy pro zemědělství - informace o pěstování technických plodin v zemědělství a jejich dalším využití. Konzultace pro zemědělské podniky v oblasti energetické soběstačnosti: pěstování energetické biomasy, využití biopaliv. Archiv videí, fotografií, publikací a informačních materiálů o pěstování, zpracování a využití konopí setého. *Poradnu v oblasti zemědělství u nás vede Hana Gabrielová, kterou kontaktujte pomocí telefonu: 387 310 166 nebo e-mailu: hana.gabrielova@calla.cz.*

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice:

Pondělí - 10 až 13 hodin (především energetika)

Středa - 14 až 17 hodin (především alternativy pro zemědělství a všeobecné poradenství)

Čtvrtek - 14 až 17 hodin (především ochrana přírody a krajiny a ekologická obnova po těžbě surovin)

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě. Využijte poradenství pomocí e-mailu: poradna@calla.cz. Písemné spojení: Calla, P.O. BOX 223, 370 04 České Budějovice.

Ďáblík je prostě k sežrání.

Doporučte jej svým přátelům a známým!

Archiv všech dosavadních čísel najdete na internetu:

<http://www.calla.cz/dablik>

Zpravodaj **Ďáblík** vydává:

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: P. O. BOX 223 370 04 České Budějovice

Telefon a fax: 387 310 166

E-mail: calla@calla.cz

Naše konto: 3202800 – 544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Sídlo: Fráni Šrámka 35, České Budějovice

Telefon: 387 311 381

Internet: <http://www.calla.cz/>

*Starší čísla občasníku **Ďáblík** najdete na stránkách sdružení Calla.*

Uzávěrka dalšího čísla je 29. září 2007.

►► Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. ◀◀
►► Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz ◀◀

*Vydávání zpravodaje **Ďáblík** je podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.*

